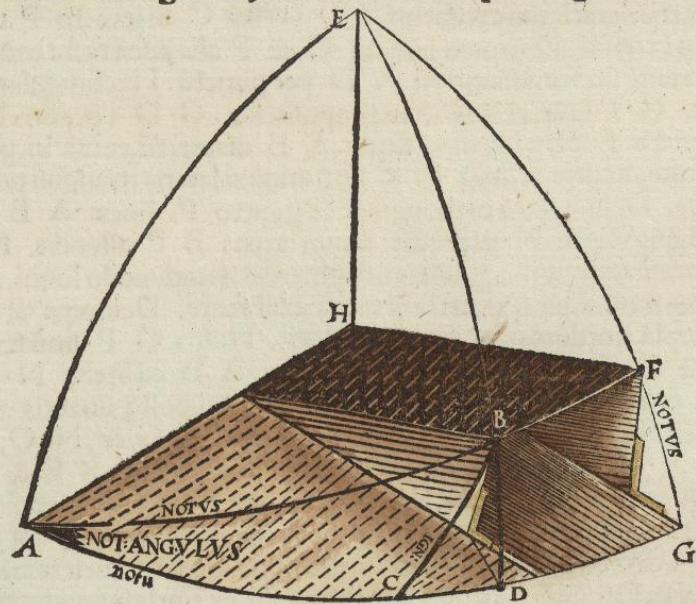
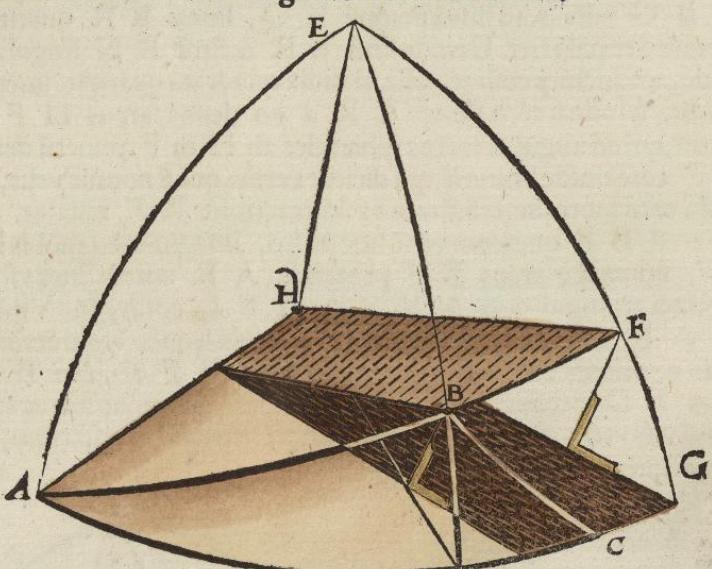

ASTRONOMICVM

D incidit require, hoc autē adminiculo demonstrationis prisnæ fieri, arcui namq; L Q æquiparatur omnino, B D iam intellecto, C D quoq; arcus erit indagandus hoc modo. Demōstratio quarta ostendit latus A D triāguli A B D, quo habito, id quod ex hypothesi pri cōpertum est A C ab A D demes, residuus autē arcus C D erit, ita nouum triangulum B D C cōstituisti, qui rectangulus in puncto D est, duobus ergo lateribus cōpertis, tertium quoq; hypothenusam scz C B ita offendes. Si C D basim esse existimas, D B autē cathetum, hypothenusam C B eodē modo quo in quinta G L arcum inuenisti, demonstratione cognosces, veluti clarissimè exponit figura subiecta.

¶ Adhuc alia via eundē triangulum condere licet, veluti si arcum A C maximum basi imponas, vt in sequenti figura apparet, hinc enim arcus B D orthogonalis inter A C cadit, quod vbi fit, prima cum demonstratione arcum B D lustra, cum quarta vero basim A D, postmodū A D subtrahe ab arcu A C, & relinquetur D C, latus quoq; cognitum. Iā tursus triangulum habes B D C, cuius latera B D & DC sciuntur, tertium vt noscas restat, sed hoc quinta demōstratio per arcū G L docet. Hæc itaq; licet pauca sint, sufficiētia tamen ad omnes totius primi mobilis vſus intelligendos fore non diffide.

SEQ VVN T VR NVNC OBSERVA TIONES COMETA RVM quinque.

COMETARVM EXEMPLIS
vſurus, oportune facturus sum si à priorib; non discessero. Visos ergo Cometas quinq; temporibus CAROLI & FERDINANDI Cæsarum ferè cōtinuos, pro institutione in præsens afferre non absonum mihi persuadeo. Atqui hæc nostra exemplificatio nō tam ob instrumenti vſum plenè exequendum studiōsiori amplectenda erit, quā propter cometarā, si licet ita loqui, stellæ essentiā perdescendā, & maxime caudā obseruādam, qua de, neq; Philosophos, neq; Historicos, neq; Astrologos hunc vſq; in diē probatoriora saltē attulisse cōstat, vt taceā interim cōtemplo nis modū, quē similiter à nemine vñq; priore ostēsum legimus traditū, vnde nobis liqueret quo pacto & vetustis indagatoriis celestes motū cōstitissent, quē interim negligentiā, prob dolor deplorandā quis non videt? Sed esto nō arduū sit, quomodo cauda à Solis radijs generetur cognoscere, nihilominus tamē cōsultum indicare videretur, quo pacto & ipse meteoroscopii auxilio idipsum vix esse cōperim, & hoc ideo,

VE

CAESAREVM

vt posteris quoq; si quādo post vſus postularit aliqua qua co[n]fertas huiusmodi obseruent (quoniā haec tenus, vt pace omnium dixerim, nulla vel per quam exiguā fuit) ratio extet. Verū hoc nomine nō omnia cōmetarū genera inclusisse volo, quog; alii radios circumcīta emittētēs criniti appellant, alii caudas in terrā vſq; demittunt, qualis anno 1472 apparuit, cuius nō pauci adhuc memorē reperiuntur senes, pauonis caudā vocantes, quoniā nō secus atq; lumē lucerne inditum, terrē caudam defixerat. Alii alio modo caudas radiosq; prosciunt, super quib; à philosophis iā olim abundē dissertum est. Quo autē modo sequētes Cometarū quinq; caudas secundum Solem instituerint, demōstrandū assūptū, idq; sufficienter ex meteoroscopio presenti, quā quidem probationis viam aliās quoq; per numeros docuisse nos palā est. Præterea hac institutione vſus, licet non vna, sed multipli ratione idem ostendat vel demonstret, contentus tamē erit simplici inductionis exemplo, quo & cætera per se non difficulter nouerit, breuitate enim omnia comprehendere non est.

COMETARVM PRIMVS

anno 1531 luxit, eo quo Augustæ comitia per Cæsares Cæstorum & Ferdinandum celebrata sunt, à die 6 Augusti vſq; ad 23 mensis eiusdem, cuius quo pacto obseruationem instituerim, nunc capitulis consequenter 16 aperiām.

DE OBSERVATIONE PRIMVM IN stituta adornataq; Caput Primum.

TELLA iā diebus aliquot conspecta, imò tertium decimum Augusti diem iā occupante de eius contemplatione cogitare sollicitus cepi. Hic autē fixū Bootis astrum cum propè circulum verticalē cōsistere cernerem, eo presertim tempore, quo Cometa euidentissime post Solē occultū luceret, nimirum ho. 8 mi. 20 post meridiē, illico animū ad aliud transtuli. Sed obiicit aliquis forsam me citra rationē sollicitatum, obseruare enim cometam Torqueti opera facillimum fuisse, bene quidē, & fateor, sicut etiam subsequens Torqueti declaratio patefacit. Vix sic agenti mihi neutrā quā caudā ratio inuestigari potuisset, quare eo quē numero modo procedi à me debuit, per quē præter illud mobilis quoq; primi vſus ostēdi potuerunt, id quod nō minus quā aliud laborauit sedulo. Primum ergo Bootis stellæ longitudo latitudiq; requirebantur, quoq; primum Alfonsus esse testabatur 14 gra. 8 m. 2, secundum 31 gr. 30 m. septētrionale. Post hac ex tabulis eiusdē Alfonsi Augium stellarumq; fixarum motus, qui & medius octauæ sphæræ motus dici potest, excedens erat, huiusmodi autē à tempore Christi vſq; in apparitionis ho. peragras videbatur 5° 0 gr. 11 mi. 16° 2 39. Postea accessus recessuq; cursum, qui & octauæ sphæræ Argumētum vocatur, collegi mus, qui erat 5° 2 gr. 18 mi. 9° 2 8. Quē quidē motum deinceps in meteoroscopii limbo a litera C versus B requisitum, in puncto E finiti cōperimus. Filo deinde super lineā A B tenso, margaritaq; in 9 gr. eiusdē linee fixa, cum H litera expressimus, 9 enim illi gr. circuli trepidati semidiametrū referunt. Filo rursus per punctum E extenso, margarita in area punctum F, vbi gr. 8 mi. 48 cernuntur, attinere inuenio. Hæc autē 8 uæ sphæræ æquatio fuerat, quæ medio eiusdem sphæræ motui adiecta, augē cōmunem, quæ est 5° 0 gr. 20 m. 5 procreat, totidē enim gr. & m. stellarum errantium auges, inerrantia loca à tempore Christi vſq; ad obseruationis diem variata sunt. Eadem ratione, motus à Christo ad Alfonsum quoq; perquirens medium octauæ sphæræ motum 5° 0 gr. 9 mi. 11° 2 38 offendi. Argumētum autem 8 sphæræ 5° 2 gr. 3 mi. 34° 2 4, æquationem eiusdē, gr. 8 mi. 4, que medio motui adiecta, augem cōmunem 5° 0 gr. 17 mi. 14 creat, tot enim stellarum fixarū loca, planetarū auges à Christo vſq; in Alfonsi tempera promouerunt. Ultimo augē minorem a maiori subtrahenti gr. 2 mi. 5, relinquuntur, quod quidem residuum augium & stellarū fixarū progressus ab Alfonsi vſq; ad obseruationis tempus indicat, iccirco illud longitudini Bootis additum, verum stellæ ipsius locum, Cometa tempore, gr. scz 16 mi. 59 2 representat.

